

Núm. 51 • Any XIII • Març 1997

Butlletí dels Lluïsos

El Concurs Infantil de Carnaval 1997

Centre Parroquial d'Horta

Feliu i Codina, 7 i 9 • Tel. 427 73 27 • 08031 Barcelona

consiliari

Pasqua, festa de la llibertat

Hem celebrat la Quaresma contemplant Crist carregat amb totes les nostres creus, sentint les nostres debilitats. La resposta que Déu dona al sofriment humà és assumir-lo, compartir-lo, ajudant a portar-lo, posant en ell llavors d'esperança.

En les nostres foscor ha posat llum; en les nostres tristeses, alegria; en les nostres decepcions, esperança. I tot això ho ha fet ben sovint a través dels nos-

tres proïsmes, que són la seva prolongació i imatge. Tots els altres són un do per a nosaltres, i nosaltres, dins de les nostres limitacions, també som un do per als altres.

Per això hem de celebrar amb joia i compromís la festa de Pasqua. Amb Jesús i els germans hem passat de la tristesa a la joia; de la decepció a l'esperança, de la foscor a la llum. El vell esclavatge de l'egoisme en les seves mil formes s'ha convertit en la llibertat dels fills de déu, en la capacitat d'estimar i servir a tothom amb un cor nou.

Celebrem, doncs, amb joia la festa de Jesús Ressuscitat, la festa de la veritable llibertat.

Antoni Palom,

Germà de les Escoles Cristianes

sumari

02. Consiliari / *Pasqua, festa de la llibertat* / Antoni Palom, *Germà de les EE.CC.*
03. Tennis de taula / *En plena competició* / Secció de Tennis Taula
03. Poesia / *Ara que encara puc fer-ho* / Joan Bartrolí i Bonany
04. Fotografia / *VI Concurs Social de Fotografia* / Grup Fotogràfic
05. Fotografia / *Exposició = Visions* / Dora Serra
06. Entrevista / *Ramon Marí i Sanahuja* / Dora Serra
11. Infantesa / *Carnaval 1997* / *Llegiu llibres* / D.S.E.
12. Infantesa / *Raconet del soci infantil* / Carmina
12. Manualitats / *Parlem de literatura* / Diverses autores
14. Excursions / *Fira de l'ayet a Espinelves* / Pilar Martí
15. Esbart Folkloric / *Fantasmes al Centre* / Daniel Comas
16. Records d'altres temps / *Una gran família* / Pere Solé i Sans
18. Vivències / *M'agrada l'art d'educar* / Joan Homar i Gibert
20. Escacs / *Peona i Peó, Secció d'Escacs*
21. Esbart Folkloric / *El Nadal del 50è aniversari* / Daniel Comas

tennis taula

En plena competició

Actualment ens trobem en plena competició, i el més destacat és que tant el nostre equip de veterans com el de 3a Nacional ja han aconseguit, quan encara falten algunes jornades, la permanència matemàtica en les respectives categories.

Pel que fa a l'equip de casa nostra que milita en la màxima categoria —la 1a Divisió Nacional—, cal dir que quan manquen cinc partits per a acabar el campionat, es troba en zona de salvació, però a un sol punt de la zona de descens.

El nostre jugador Albert Llorente participarà, del 22 al 26 de març, a Valladolid, en el campionat universitari d'Espanya.

El passat mes de gener, Jaume Miró i Benito Moreno —que, a més de ser jugadors de la nostra entitat, són àrbitres del Col·legi Català— van fer el seu debut internacional a la Copa Europea de Nacions, celebrada a Karlsruhe (Alemanya).

Destaquem, finalment, la bona tasca que fa David Machiran al front de l'escola de tennis de taula.

Curiositats: El 1er Campionat del Món de Tennis de Taula se celebrà a Londres l'any 1926. Van jugar solament equips masculins. El país campió fou Hongria, i el subcampió, Àustria.

Secció de Tennis Taula

**VEGEU EL NINOT
DE L'ÚLTIMA PÀGINA**

poèsia

Åra que encara puc fer-ho

Åra que encara ulls per veure
tinc, i orelles per sentir...
i nas per aspirar la flaire
d'un perfum de llessamí...

Åra que encara tinc cames
per anar d'allà i d'ací...:
que el meu braç encar té força
per abraçar i fer llanguir...

Åra que encara al meu llavi
puc dur un brot de romaní...:
que al meu front hi ha la serena
i el meu pit sento estremir...

Åra que encara m'enjoio
amb la llum d'un nou matí:
que encar sento l'esperança
d'un nou jorn que ha de venir...

Åra que encara la vida
pot somriure al meu destí...:
que el meu peu encara emprendre
pot un sender diamantí...

Åra que encara m'engresca
una flor del meu jardí...:
ara que encar puc seguir-lo,
Déu meu, obriu-me un Camil

5 de juny de 1976

Joan Bartroli i Bonany

fotografia

VI Concurs Social de Fotografia

Sembla ahir i ja han passat cinc anys! Tornem a organitzar un concurs social i aconseguim reunir 112 fotografies per a concursar.

Donem les gràcies a tots els qui s'han presentat a la dura prova del concurs. Desitjariem que el nombre de participants augmentés. Tenim molts socis als Lluïsos que —ho sabem de bona tinta— són bons fotògrafs. Col·laboreu, si us plau!

El Jurat del nostre VI Concurs Social de Fotografia —compost per Pilar Masbernat, de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya; Alberto Palacin Garuz, del

Grup Fotogràfic "Rabo de Nube", i Albert Zoroa Solé, de Foto Crac—, examina- des les 112 obres presentades, ha emès el següent veredicte:

Socis CPH, blanc i negre: 1r premi: Maria Caminal Serret; 2n premi: Josep Puigbò Puigferrat; 3r premi: Rosalia Puigbò Oliva.

Socis GFH, color: 1r premi: David Serra Rebassa; 2n premi: Dora Serra Espada; 3r premi: Pere Solé Serra.

Socis CPH, color: 1r premi: Eulàlia Martí Llobet; 2n premi: Carme Oliva Morera; 3r premi: Jordi Sitjà Brunat.

Socis GFH, blanc i negre: 1r premi: Jaume Caminal Serret; 2n premi: Ernest Sitjà Franquesa; 3r premi: Carme Balles- ter Piqué.

Grup Fotogràfic d'Horta

Exposició = Visions

Una vegada més el nostre amic Miquel Campmany ens presenta —els dies 2, 8 i 9 de març de 1997— una exposició de fotografies en blanc i negre i en color que reflecteixen la seva sensibilitat poètica. De cada imatge en crea una història. Els seus ulls capten la bellesa de cada racó de la nostra terra: un raig de llum, un dia emboirat...

Ara no s'ha limitat a racons d'Horta, sinó que fa una passejada pels quatre punts cardinals de la geografia catalana. Les fotografies són acompanyades, de tant en tant, per un petit poema. El recorregut acaba amb unes belles estrofes dedicades a la Mare de Déu de Montserrat, que us presentem a continuació d'aquest article.

Que per molts anys, Miquel, puguis donar-nos la teva visió poètica, tan plena d'amor.

Dora Serra

Princesa de Catalunya

**El teu reialme és Catalunya,
princesa bruna de Montserrat.
Viva te mai ens allunya
del teu cim tan estimat.**

**Com el blat fet a garberes
rossejant com el vell or,
tota amor com imperes
en el fons del nostre cor.**

**Fior, la més pura d'abril
com estol de blancs colomets,
al teu venerable cambri
salmonegen els escolanets.**

**Mare de nostra terra,
arc iris del cel blau,
sobre els penyals de la Serra
tens el teu volgut palau.**

Miquel Campmany
Abril de 1993

Ramon Marí i Sanahuja

Nascut el 2 d'agost del 1945, Ramon Marí i Sanahuja és actualment el soci núm. 53 dels Lluïsos d'Horta

En Ramon viu en un pis del carrer Alt de Mariné, de la mateixa casa on va néixer. Coneix aquest racó d'Horta amb els ulls clucs. Ara som a casa seva, asseguts en el confortable menjador, acompanyats per la Mariàngels, la seva dona, i, al·lucant simbòlicament els ulls, en Ramon torna a la seva infantesa i ens explica com eren els carrers Horta i Alt de Mariné.

Ramon: Just en aquest encreuament de carrers és on es muntaven les festes a l'aire lliure: ball, cinema, pallassos, música de discos sol·licitats. A la rebotiga de casa, que encara la recordo quan era lleteria, hi teniem instal·lada una ràdio i un tocadiscs (els altaveus, a les finestres del carrer) i aquí es manipulava la xirinola. Quan hi havia sessió de cinema es col·locava una pantalla que anava des dels balcons de can Javaloy fins al pis de can Ginesta, damunt d'on ara hi ha la perfumeria, que en aquell temps hi havia la cansaladeria.

Dora: Jo també recordo aquestes festes al carrer. Jo baixava des del meu barri de can Quintana quan sabia que es projectava alguna pel·lícula. (Ai, perdó! No sóc pas jo l'entrevistada!) Què més ens diràs, del teu carrer?

Ramon: Just on ara hi ha l'entrada del garatge de can Vintró, s'hi muntava l'escenari per a tota mena d'actuacions. Recordo els pallassos que venien a vestir-se a la rebotiga de casa. M'entusiasmava veure com es pintaven i es col·locaven els nassos i les perruques.

Dora: I dels dies feiners, què me'n dius?
Ramon: Quan sentíem les roderes dels carros i el trepig dels cavalls que intentaven baixar per aquell empedrat, els veïns ja ens posàvem alerta preveient la relliscada de l'animal que quedava mig agenollat i que no podia posar-se dempeus si no era amb l'ajuda d'uns quants homes: el carreter, en Miquel Bonet, l'Andreu Gaig, el pare, el Sr. Ginesta... i els nois com jo, si els grans ens ho permetien.

Dora: Podíeu jugar al carrer?

Ramon: La de partits de futbol que hi tinc jugats en aquest carrer Alt de Mariné, en el sector que s'eixampla, des del Foment fins a la placeta Només interrompia el joc l'escombriaire a toc de trompeta. Se'm fa ben curiós, ara, en recordar-ho, la de personatges que hi circulaven i que ja

no veurem mai més! Per exemple: el recollidor de fems. (Els cavalls embruten, saps? I els fems són bons per adobar els camps.) Aquell home, amb brusa blavosa a ratlles, la gorra fent joc, i una paleta corbada i punxeguda que recollia amb destresa tota la muntanya apilotada i la feia entrar en un cabàs negre de cautxú. L'Isidre de les garrafes feia tres o quatre passades al dia, carregat dels atuells que penjaven d'unes corretges que suportaven les seves espatlles. Em sembla que portava dues garrafes a l'esquena, dues al pit i dues més a les mans. Un altre personatge que estimàvem tota la quitxalla era en Pepito, un home esguerrat que venia cupons de l'ONCE i que sempre estava de bon humor i tenia paraules amables per a tothom. No sé on vivia ni d'on venia ni què en va ser d'ell. (En Ramon es queda una mica encantat, encara dins del seu món d'infant.)

Dora: *Parlem d'escola?*

Ramon: L'escola passà amb normalitat, als *Hermanos*. Època de cantar "Cara al sof", de pujada i baixada de bandera cada matí i tarda, de rosari cada dia, de missa un cop a la setmana (a part el diumenge, amb la corresponent recollida del comprovant que el dilluns calia ensenyar al mestre). L'anada a missa més esperada era la dels primers divendres de mes que coincidíem amb les nenes de les Dominiques (nois a la dreta, noies a l'esquerra). Intercanviàvem miradetes, rialletes i parauletes...

Dora: *S'acaba l'època escolar i comença el treball, suposo.*

Ramon: Suposes bé. Jo vaig arrebregar l'època que a casa posaren cansaladeria amb l'obrador i encara teníem la lleteria. Em va tocar anar a repartir llet una temporada. Després, incorporat de ple a la cansaladeria, calia acompanyar el pare a l'Escorxador, tres cops per setmana, a comprar gènere. De vegades, hi anava en Tomàs; altres vegades, jo.

Dora: *Presenta'ns el calendari laboral, si et plau.*

Ramon: A les 4'30 de la matinada sonava el despertador. A buscar el tramvia o l'autobús (sempre ens trobàvem amb el Sr. Cortès de can Quiquet, i el Sr. Martí Brunat). Un cop arribats a l'Escorxador, el pare triava els porcs que li interessaven i els portàvem al *matarife* perquè els sacrificés. Un cop passada la revisió veterinària, te'ls carregaven als camions municipals i te'ls portaven a casa. Sempre arribàvem primer nosaltres que el camió municipal. Per tal de guanyar temps, aviat ens compràrem una camioneta i nosaltres mateixos recollíem el gènere. Una vegada a casa, calia elaborar-lo, fer les botifarres i altres galindaines!

Dora: *Em pensava que treballaves en el món de la química.*

Ramon: Vaig treballar amb els pares fins als 28 anys, que em vaig casar amb la Mariàngels. Aleshores vaig entrar a treballar amb el sogre, com a representant en la venda de primeres matèries químiques. El sogre, per desgràcia, es va morir al cap de vuit mesos d'estar junts. Vaig continuar sol i passo de representant a distribuïdor. Vaig fundar una petita empresa SA de la qual vaig ser-ne el gerent. Encara hi treballa i en visc.

Dora: *Deixem la feina i parlem dels Lluïsos i de les teves hores de lleure, si et sembla.*

Ramon: Em sembla molt bé. Tots els records de la meua infantesa van vinculats amb els Lluïsos. La història de la família Mari està escrita als Lluïsos: l'aví hi passava totes les seves hores d'esbarjo. El meu oncle Joan va planificar l'actual escenari i s'hi va tirar hores, dies i setmanes treballant pels Lluïsos. El meu oncle Jaume va ser el soci núm. 1 en el moment de les festes del centenari...

Dora: *... i el meu primer entrevistat!*

Ramon: L'oncle Lluís i el pare també en foren bons puntals. Jo sortia als Pastorets i a la Passió des de ben menut. El meu debut en el teatre va ser en una obra dels grans, quan tenia 6 o 7 anys, quan a penes sabia llegir. La mare em recitava el

paper i jo el repetia fins a memoritzar-lo. La comèdia es deia *El misteriós Jimmy Sampson*. Aquest misteriós personatge, un gàngster de guant blanc, l'interpretava el Sr. Joan Bonany. La meua companya, tan o més menuda que jo, era la Matilde Solé. Resulta que quedàvem tancats dins d'una caixa forta i sort del misteriós Jimmy Sampson que ens en va treure! Aquesta va ser una actuació fora del normal. Ja més grandet, vaig entrar en el quadre que dirigia el Sr. Campmany.

Dora: Tens alguna anècdota graciosa per a contar-nos?

Ramon: Tinc moltes anècdotes d'animalades que fèiem, que aleshores ens feien molta gràcia però no són més que bestieses de les que s'acostumen a fer als 15, 16, 17 anys. Els tips de riure que ens havíem fet per no-res. Recordo en Jordi Dordal fent el Jesús de La Passió (una actuació magnífica, la seva!). Quan Ponç Pilat el presentava al poble, després de la flagel·lació, a la que es tombava d'esquena al públic de la sala i

Horta. «Els Tres Tombs» de 1953

«l Trofeu Ramon Mari», en honor del 50è Aniversari d'en Ramon

ens mirava a tota la comparsa, començava a fer unes ganyotes que ja ens tenies a tots fent esforços desesperats per a no riure.

Dora: Tu vas ser uns dels fundadors del primer equip de futbol-sala, del qual en parlava en Cisco Solé, oi?

Ramon: Sí, senyora! Jugàvem al pati de l'aula que encara no estava pavimentat i quan plovia era un fangeig impressionant. Havíem d'anar a jugar al camp del Tennis, que tenien unes porteries baixetes, eren de joc d'hoquei. Les nostres porteries, en les féu en Quimet Pla, el cunyat d'en Dordal. En Cisco ens proporcionà la xarxa. Eren unes porteries desmuntables que posàvem i trèiem a cada partit, ja que el camp era de tothom. L'equip era format per: Joan Carles Be-

llof (?), Cisco Solé, Pere Bernet, Fede González, Ramon Mari, Pito Casas i Raül Beín. El futbol-sala és la meua passió. No l'he deixat mai, de primer com a jugador, més endavant com a entrenador.

Dora: Si no estic mal informada, Cúpido es va valer d'aquest esport per apa-rellar Ramon amb Mariàngels.

Ramon: Ella venia a veure els partits, una "fan" de primera, i animava els jugadors...

Dora: I al Ramon li queia la baba contemplant la "fan". Has entrenat molts equips?

Ramon: Vaig ser entrenador uns quants anys del Panoràmic FC, guanyadors de les 24 hores de l'esport d'Horta; Tupamaros i Dinamat, guanya-

dors dels Campionats de Catalunya; Foment Hortenc, campions europeus. Jugàrem la final a Florència. Després de cinc anys de no ser entrenador, m'he incorporat novament i hem fundat l'equip Coordinadora d'Entitats d'Horta, i juguem al Meiland, el camp que tan bons records em porta.

Dora: *Et refereixes a la festa del teu 50è aniversari?*

Ramon: L'Àngels va tenir la bona pensada d'organitzar-me una festa sorpresa. Van fer un torneig extraordinari entre tots els equips que jo havia entrenat al llarg dels anys. Varen ser quatre memorables hores d'esport. En acabar, a les dotze de la nit, hi hagué un sopar, discursos, regals, emoció i plors a raig fet per part meva. Hi varen prendre part 250 persones. (En Ramon s'entendreix, tot recordant-ho.)

Dora: *A part de la teva passió per l'esport, continues en el món del teatre.*

Ramon: Pertanyo al grup teatral del Foment. Jo sóc un més de la colla que va canviar de domicili, la qual cosa és arxiconeguda. Arran de les obres teatrals que s'organitzen als Lluïsos entre els Veterans, he pogut tornar al meu antic escenari i treballar al costat dels actors i actrius que jo, de jovenet, respectava i admirava. Em fa molt feliç ser un més de la colla dels Veterans. Confesso que el primer cop que vaig pujar en aquest escenari, després de molts anys de no fer-ho, els peus em feien pessigolles i tot jo tremolava.

Dora: *Alguna vegada vas exercir algun càrrec de junta?*

Ramon: No. El que sí vaig ésser portant de la Creu del Via Crucis. Em sembla que era el Divendres Sant que teníem tres Via Crucis. El primer, a la Parròquia d'Horta; a mig matí, a Santa Isabel, prop de la plaça de Maragall; un tercer, a la nit, al turó de la Peira. Em sem-

bla estar veient l'Esteve Comas, també portant de la creu, que pujava el turó descalç.

Dora: *Algún altre record vinculat amb els Lluïsos?*

Ramon: La campanya per les eleccions presidencials del l'any 65 o 66. La tema estava composta de: Ferran Solé, Àngel Cosculluela i... no recordo qui era l'altre. La pugna forta era Solé - Cosculluela, el qual representava el moviment "De Colores". Una colla de joves dels Lluïsos de tota la vida ens abocàrem a la recollida de vots a favor d'en Ferran Solé. Anàrem amb cotxes, a buscar els socis grans que no es veien amb cor de caminar i els portàrem a botar Solé. És l'assemblea més concorreguda que s'ha fet en tota la història dels Lluïsos. Va guanyar en Ferran, naturalment! En Cosculluela s'ho va prendre bé, content de ser el perdedor. No s'estava de dir que el més adequat per al càrrec era en Solé. Qui m'havia de dir a mi que deu anys més tard aniria a demanar-li la mà de la filla! En broma, en broma, em va recordar la meua campanya en contra del sogre!, i em va dir: "Deus estimar molt la meua filla, per venir a humiliar-te als meus peus!" Era un bromista molt fi!

Dora: *Molt bé, Ramon. Em sembla que ens haurem d'acomiar. Alguna cosa més?*

Ramon: No sé qui llegirà aquesta entrevista. Hi ha molts socis joves que jo no conec. Voldria dir-los que m'agradaria que en córrer els anys, els Lluïsos siguin per a ells el mateix que foren per a mi quan tenia 18 anys: un lloc acollidor on tots actuàvem i col·laboràvem, admiràvem i respectàvem els grans i ens ho passàvem "pipa". Formàvem "pinya".

Dora: *Un bon consell. Es nota que ja has creuat els cinquanta!*

Dora Serra

infantesa

Carnaval 1997

Un any més s'ha celebrat el Concurs Infantil de Carnaval, amb la participació de 36 concursants de 0 a 14 anys. Han estat un parell d'hores d'animada festa a la sala de teatre. L'escenari ben guarnit de coloraines i globus ja era un indicati de joia per a grans i petits. Una taula plena de regals feia obrir uns ulls com taronges als menuts concursants. El jurat, un senyor i cinc senyores, amb cares enriolades, donaven confiança als espantats participants. El fet de concursar sempre fa pujar l'adrenalina dels aspirants i n'hi ha que pateixen i esdevenen tensos i dramàtics.

Tota aquesta por ha estat foragitada pels nostres tres amics convertits avui en pallassos: la Gemma Egea, en Sergi Martínez i en Pere Solé i Serra. (Posem els dos cognoms d'aquest últim perquè no el confongueu amb en Pere Solé i Sans, soci número 1 dels Lluïsos d'Horta, que anys enrera també havia amenitzat les festes i havia fet riure grans i petits. Ara és el seu nebot, l'hereu del títol.) Com anava dient, aquest tercet de joves, amb el nas vermell, les guitarres desmanegades i l'alegria de la feina feta amb il·lusió, han donat un caire de festa de circ a la desfilada de concursants. **[Vegeu la foto de la portada.]**

Els premis han estat guanyats per:

Fins a 3 anys. *1r premi:* Manel Calle.
2n premi: Miriam Moreno.

De 4 a 6 anys. *1r premi:* Eric Moreno.
2n premi: Lorena Ribas.

De 7 a 9 anys. *1r premi:* David Basco.

2n premi: Jordi Sánchez.

De 10 a 14 anys. *1r premi:* Judit Charle.
2n premi: Meritxell Bofill.

L'enhorabona a tots!

El jurat l'han format: Teresa Terrats, Helena Ortiz, Marisol Vela, Loren González, Josefina Valcárcel i Eduard Pros. Moltes gràcies a tots.

També cal donar les gràcies a totes aquelles persones anònimes que treballen entre bastidors, sense les quals no hi hauria espectacle.

Per molts anys i endavant les atxes!

D. S. E.

Llegiu llibres

Com que s'acosta Sant Jordi, festa de la Rosa i el Llibre, aprofitem per recomanar-vos uns quants llibres als petits que encara no regaleu roses.

La col·lecció *Primera Biblioteca dels Infants* us ofereix 29 títols per als més menuts, a partir de cinc anys. Són set temàtiques: *Els cinc sentits* (L'oida, L'olfacte, La vista, El gust, El tacte), *Les quatre estacions*, *Els quatre elements*, etc. Enquadernats en tapa dura i llom de tela, a unes 900 pessetes cada un.

El Vaixell de Vapor, Sèrie Taronja, col·lecció de 18 títols, per a nenes i nens a partir de 9 anys: *El cavaller galàctic*, *Els fills del bufador de vidre*, *El planeta Mo*, etc. Enquadernació en rústica, a unes 700 pessetes cada llibre.

El Vaixell de Vapor, Sèrie Vermella, col·lecció de també 18 títols, per a nens i nenes de 12 anys en amunt: *L'ocell de foc*, *Les cartes de la Milla*, *La lluna de les mil cares*, etc. Enquadernació en rústica. Preu: 775 pessetes cada exemplar.

Bona compra i bona lectura.

D. S. E.

Raconet del soci infantil

Curiositats

— L'any 1800 vivien a les ciutats uns 50 milions d'habitants. Ara és el 40% de la població mundial que hi viu; és a dir, més de 2.000 milions.

— Els envasos constitueixen una part molt gran dels residus urbans. Es llencen aproximadament 96 quilos d'envasos per persona cada any.

— A Espanya es consumeixen uns 320 milions de piles cada any. Una sola pila de botó pot contaminar fins a 600.000 litres d'aigua i, en cas d'inhalació, pot resultar mortal.

Exercici de lògica:

Exemple: 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - (7)

2 - 4 - 6 - 8 - 10 - (?)

5 - 7 - 9 - 11 - 13 - (?)

24 - 23 - 22 - 21 - 20 - (?)

18 - 21 - 24 - 27 - 30 - (?)

Exercici de memòria:

Recorda i escriu en el mateix ordre: *Aparell, estovalles, fideu, maletí, ramat, flam, vaixell, xocolatí.*

Coses que pots fabricar-te:

Bitlles d'alumini. — Col·loca diverses llaunes d'alumini apilonades com si fossin bitlles i els jugadors les han d'abatre (fer caure) amb una pilota.

Maraques. — Posa unes quantes pedres dins d'una llauna d'alumini i tanca-la.

Guitarra. — Fes un forat en una caixa de cartró i posa unes gomes al voltant de manera que quedin sobre el forat.

Carmina

manualitats

Parlem de literatura

Com que s'acosta Sant Jordi, diada del llibre, us proposem alguns títols i sengles petites ressenyes de llurs temes, segons els gustos de les assídues alumnes de les Classes de Català.

Intentarem que, des d'ara, aquest apartat de Literatura tingui continuïtat. Poden col·laborar-hi tots aquells que estiguin interessats en el tema.

Us aconsello que llegiu **La dama de blanc**, de Wilkie Collins, un escriptor anglès nascut a Londres l'any 1824.

La dama de blanc es considera encara una de les millors novel·les de misteri, d'ençà de la seva aparició l'any 1860 i ha suscitat una enorme expectació; diuen que el primer ministre britànic de l'època va ajornar una recepció per acabar-la; en tot cas, llegiu-la, quedareu atrapats en la seva trama i captivats pels seus personatges i, sobretot, per l'enigmàtica dama vestida de blanc que sorgeix de les tenebres.

Editorial: Columna Edicions, S.A. Última edició: novembre de 1990. Preu aproximat: 2.300 pessetes.

Teresa Mallofré

A peu pel Matarranya. *Viatge a l'Aragó que parla català.* Autor: Josep M. Espinàs. Edicions La Campana. 1a edició: novembre de 1996. Preu: 1.700 pessetes.

Heu de llegir aquest llibre, que parla d'un recorregut per les terres d'on eren fills els meus avis.

Per aquest motiu, l'any passat, junt amb les meves cosines, vàrem anar a Calaceit. Justament és en aquest poble on Josep M. Espinàs comença el seu recorregut pel Matarranya.

Explica coses que nosaltres no vam tenir temps de veure per les poques hores que hi estiguérem, d'altres sí les recordo bé, per exemple les tres portes de l'església de Santa Maria, clavetejades per dotzenes de claus artísticament treballats. De l'interior, no en parla. També la devia trobar tancada com nosaltres. La botigueta on venien de tot, i on nosaltres vam comprar pastissos.

També m'ha fet adonar d'una cosa, que en aquell moment no hi vaig donar importància, i és que durant el nostre recorregut vàrem veure molt poques persones, i que ell ho defineix així:

"Volto, doncs, molt admirat però una mica desanimat per aquest Calaceit impecable i solitari, sense punts públics de conversa i de convivència, sense indrets de passeig compartible, i amb la bellíssima postal als ulls, però amb el desig que alguna cosa es mogui, m'allunyo cap als afores..."

Segueix explicant coses d'aquest poble i dels altres del seu recorregut, amb una gran minuciositat i una bona dosi d'humor, que el fan un llibre molt entretingut per passar una bona estona.

Angels Ballobar

Perder la piel, de Marta Allué. Editorial Planeta/Seix Barral. Publicat 1996.

Aquesta escriptora és professora d'ensenyament secundari a Tarragona.

El tema del llibre és l'experiència real de la seva estada a la clínica. Un accident de cotxe li va causar cremades per tot el cos en un 80%. Va haver de suportar diverses operacions i una llarguíssima recuperació.

És un llibre que impacta per la seva cruesa.

Magdalena Cabacés

Ramblejar. De Tibidabo Edicions, S.A., Muntaner, 479, Barcelona.

Segurament vosaltres, com jo, heu passejat per la Rambla de Barcelona, però desconixeu tal vegada la seva història. Per segona vegada lleigeixo el llibre *Ram-*

blejar, que em fa conèixer una part de la nostra ciutat.

La Rambla va ser durant un temps una riera artificial, perquè els arenys naturals que baixaven de la serra de Collserola es trobaven barrats per la murala.

La font de Canaletes: Al costat de la font de Canaletes hi havia una barraca de begudes propietat de l'Ajuntament. L'any 1901 va ser arrendat pel Sr. Esteve Sala, que la va reformar. El quiosc es va convertir en símbol de la Rambla. Hi anava tot Barcelona i era lloc de conversa dels aficionats al futbol. Va ser enderrocat el 28 de setembre de 1951.

Les floristes: La tradició diu que almenys dos noms famosos s'han rendit a l'encís de les floristes: el pintor Ramon Casas i el filòsof Serra Hunter.

L'hora oficial: El ciutadà assegurarà davant de qui calgui que el seu rellotge no pot anar errat, ja que "va amb l'hora oficial del Poliorama". El Poliorama ocupa els baixos de l'edifici que pertany a la Real Acadèmia de Ciències i Arts.

El Cercle del Liceu: Aquesta entitat va néixer el 1847 amb el nom de Cercle del Liceu d'Isabel II, i ja es va fundar amb caràcter marcadament elitista.

El convent de Santa Mònica: És l'edifici més antic de la Rambla, amb més de tres-cents cinquanta anys de vida.

Pitarra: Davant de la Universitat Pompeu Fabra, mirant cap al teatre Principal, hi ha l'estàtua de Frederic Soler "Pitarra", l'únic monument de la Rambla.

Us recomano que llegiu aquest llibre, *Ramblejar*, que ha merescut el suport del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Pilar Martí

El profeta. Biblioteca Edaf, núm. 155.

En el llibre *El profeta* podem trobar la poesia i el sentiment de l'autor; és una barreja de cultura oriental amb la qual l'autor tracta d'arribar a l'home, a la seva pau interior, a ser ell mateix, a ser solidari. En una paraula, apartar el desitjos que no

duen a cap camí, per a canviar-los pels valors autèntics de la persona, l'ansia, la fraternitat, la generositat, etc.

L'autor Gibrán Jaïl Gibrán na néixer a Becharre, Liban, és poeta i filòsof, i el seu nom s'analitza d'aquesta manera: Gibrán vol dir "el somniador o consolador d'ànimes", i Jaïl, "Escollit o amic estimat".

En aquest llibre es parla de molts temes però, per fer boca, només en citaré cinc: el matrimoni, l'alegria, la tristesa, l'amistat i l'oració. Els altres temes, descobriu-los, que també són molt interessants.

L'obra consta de noranta pàgines. És un llibre de butxaca i el seu preu és d'unes 300 pessetes. Llegiu-lo. Us ajudarà.

Pilar Giménez

Testament a Praga, de Teresa Pàmies. Premi Josep Pla 1970. Editorial Destino, S.A. Última edició: 9-85. Preu: 1.600 ptes.

He acabat de llegir el llibre *Testament a Praga*. La primera part l'he trobada interessant. Tracta de la biografia de Tomàs Pàmies, comentada per la seva filla Teresa, tots dos exiliats a Praga. Ell lluità en la nostra guerra civil al costat de la República, i comenta les seves vivències a l'exili. I a la segona part, el tema el trobo una mica pesat, per mi personalment, que no entenc res de partits polítics. Em penso que per a persones interessades en la guerra civil, és possible que tingui més interès.

Montserrat Pastó

excursions

Fira de l'avet a Espinelves

Ja fa alguns dies que s'ha acabat la temporada de les excursions en autocar, per aquest any. Però com que ens agrada córrer món, es va organitzar —per al dissabte 14 de desembre de 1996— una sortida a Espinelves per veure-hi la fira de l'avet.

Sortim d'Horta a dos quarts de nou del matí. Sembla que ens farà bon dia. Tal com anem avançant carretera enllà, el cel es va enfosquint. Però el més curiós del cas és que hi ha hagut una tros de camí que l'hem fet dues vegades, perquè el xofer s'ha equivocat de carretera. Però com que anàvem ben asseguts, no ens ha molestat gens que ens passegessin una mica més.

Abans d'arribar a Espinelves, veiem uns sembrats de planter d'avets per quan arribi el seu moment desplantar-los, per portar-los a les fires. Allà la gent triarà el que estarà a l'abast de la seva butxaca.

Ja hi som a prop. A l'autocar no li permeten pujar fins a dalt. El poble és petit i no hi ha lloc per als autocars. Els mossos d'esquadra posen ordre i ens indiquen que pugem en uns carrilets que ens portaran a uns dos quilòmetres que falten per arribar-hi. El carrilet ens ha deixat al trencall que va al poble. Després d'una petita caminada, arribem a dalt. Per tot arreu hi ha avets esperant que algú tingui l'amabilitat de comprar-los per ornamentar la casa. També hi ha parades on venen mel, mató, caramels, formatges i altres coses, algunes, nadalengues.

Darrere de l'església hi ha un petit teatre ambulat on uns pallassos fan unes actuacions per alegrar els petits i, per què no?, també els grans.

Després de visitar l'església (que, per cert, és petita, però té molt d'encant; és feta per dins tota de pedra, típica de muntanya), també hem vist el museu de les maquetes de les esglésies d'aquells contorns. No hi falta cap detall.

Hem tingut una bona estona per estar-hi, però el cel es va enfosquint i l'aire ja es nota fred. Tornem a pujar al carrilet, que ens porta fins a l'autocar.

Anem a Arbúcies a dinar. Però, fillets!

aquesta carretera no para: tot són esses. Arribem al restaurant. Amb l'airet de la muntanya i el fred, se'ns ha obert la gana. Ens hem assegut a taula, disposat a fer un bon paper.

Per cert, avui el dinar ha estat bo i molt complet. Em penso que pocs s'han acabat el menjar. Després, una petita cami-

nada...

S'ha arribat a Horta a bona hora. I, ara sí, fins l'any que ve, que anirem a Valls, a la calçotada.

Per tant, adéu-siau i fins l'any 1997. Salut, pau i amor us desitja

Pilar Martí

AVÍS ALS SOCIS EXCURSIONISTES

**A partir d'ara, la
setmana següent a
cadascuna de les nostres
excursions estarà reservada als socis del Centre
Parroquial d'Horta que es vulguin apuntar per a la
pròxima. Així no es quedaran sense lloc.**

esbart folklòric

Fantasmes al Centre

A totes les entitats passen coses estranyes, i a la nostra no podia ser menys. L'Esbart va trobar a faltar el seu escut, que havíem deixat penjat a l'escenari per a una propera actuació. Doncs bé, va desaparèixer i no se sap com.

Però va reaparèixer. El vam trobar. Sembla que els "fantasmes" que l'havien amagat ho havien fet com una gracieta infantil i teatral, d'aquelles que en fan poca, de gràcia, pròpies de gent amb poc respecte

per als companys que conviuen en una Entitat que ens acull i ens facilita mitjans d'esbarjo, i que creu que, com a persones adultes que som, no necessita tenir un control exhaustiu de les nostres activitats.

Per tant, creiem que aquests "fantasmes" deuen ser unes criatures. És una llàstima que el Centre Parroquial d'Horta no tingui un jardí d'infància que els entretingui d'una altra manera.

Daniel Comas

Nota del coordinador:

Aquest text hauria d'anar a la pàgina 23, però, per raons de compaginació ens veiem obligats a posar-lo aquí.

En demanem disculpes.

records d'altres temps

Capítol LI Una gran família

Fa molt de temps... Les bèsties ja no parlaven, però fa molt de temps... Quan Horta era municipi independent; quan l'inefable tramvia arribava al poble, freturós de preparar el martiri dels hortencs; quan els miraculosos gas i electricitat il·luminaren les nostres llars; quan els cavalls, arrossegant carros, lluitaven contra el fang i les pendents del barri, amb l'ajuda de xurriacades i dels renecs dels carreters; quan el motor d'explosió s'apoderà de carrers i carreteres empastifant l'ambient; quan el telèfon ens permeté parlar a llargues distàncies; quan la ràdio s'introduí a les nostres cases; quan l'avió escurçà distàncies; quan la televisió portà a les nostres retines esdeveniments que es realitzaven als llocs més allunyats; quan...

... Què passava, a més a més, mentre el món anava prosperant tan ràpidament?

Doncs, passava que, durant tot aquell temps, en aquesta santa casa, als nostres Lluïsos, al Centre Parroquial, s'hi anava formant una gran família. Els pares hi convivien amb els fills, el fills hi convivien amb els pares, els germans hi tenien les germanes, les germanes als germans, els tiets a les nebodes, els nebots a les tietes. Eren famílies senceres que freqüentaven la casa, on s'hi trobaven bé, barrejades dues i tres generacions. Pares i fills es veien junts a l'escenari o a la platea del teatre; pares i fills cantaven junts a l'Orfeó; famílies

Excursió a la Font Gropa el 1931

senceres ocupaven llocs als autocars quan es feien excursions motoritzades; famílies senceres integraven les sortides que es feien a les fonts del Collserola... i era edificant, molt edificant veure pares i fills reunits a la Parròquia. Nois i noies es coneixien, simpatitzaven, s'enamoraven, es casaven, i les famílies emparentaven unes amb altres, i amb altres, i amb altres. I així anava prenent cos una gran família, una família de famílies que tenia la casa comuna a Feliu i Codina, 7 i 9.

Aquella gran família resistí l'atac brutal de la destrucció de la Casa el 1936. Es reuní novament tres anys després i continuà unida i ampliant-se la dècada dels quaranta, la dels cinquanta, la dels seixanta..., fins

que un seguit d'errors, rivalitats i incomprendensions provocà l'allunyament d'una bona part del més selecte d'una generació.

La vida seguia. En aquest temps de progrés desenfrenat, les dècades dels setanta, dels vuitanta, dels noranta, quan les bèsties segueixen sense parlar, però els astronautes es passegen per l'espai; quan la paraula democràcia ens omple la boca; quan els ordinadors ho saben tot i els robots ho fan tot; quan ens presenten com a teatre espectaculars estrafolaris; quan la revolució tecnològica ens introdueix la televisió digital...

... Què passava, a més a més, mentre la humanitat, la tecnologia anava evolucionant tan espectacularment?

M'agrada l'art d'educar

Gràcies a Déu, hem tingut vuit fills i m'he dedicat durant trenta-vuit anys a l'ensenyament i, naturalment, a fer una mica d'educador.

L'educació és un art difícil i delicat, integrat per una mica de ciència, bastant de sentit comú i sobretot de molta estimació.

"Educar" prové de dues paraules llatines: *ex ducere*, treure de, fer brollar de. És fer d'un nen — en el possible, amb la seva col·laboració, cada vegada més conscient a mesura que creix — un home i, en el meu cas, un cristià, un sant. És, en altres termes, fer resplendir, amb la gràcia del Senyor, l'efigie de Crist sobre el seu rostre d'home.

"Tota ànima que educa, educa el món", deia Isabel Leseur. Grandesa de la missió de pares? Preparar ferments que elevin el món i l'ajudin a ésser fel·lç i millor.

Hi ha una acció comuna irremplaçable del pare i de la mare en l'educació dels fills. Pot haver-hi suplents amb admirable abnegació. Per grans que siguin el seu valor i la seva competència, no tindran altre paper que el de suplents i no valdran com la influència conjugada d'un pare i una mare per aquell que és carn de la seva carn.

Res no pot suplir l'educació primera donada per la família. Els pares hem perdut la confiança en nosaltres mateixos, en la nostra missió i en els nostres drets d'educadors. En gran part, perquè hem estat com en minoria durant l'últim mig segle; però també perquè hem deixat esfumar la noció d'una doctrina moral i ens hem mostrat cansats, defallits en la nostra missió educadora.

No hi ha acció més saludable que la que

Doncs ha passat que un canvi radical ha afectat la fesomia del nostre Centre, que ja té poc a veure amb els Lluïsos d'abans. Avui el Centre té una diversitat d'activitats dignes de tot elogi, algunes d'una vitalitat realment extraordinària, com Manualitats, Folklore, Tennis de Taula, Fotografia..., però aquella gran família, la gran família que donava carisma al Centre, ha desaparegut.

Els pares d'avui, que quan eren fills hi tenien els pares, ara que són pares no hi tenen els fills; els socis joves d'avui, els fills d'avui —Esbart Folklòric, a part— no hi tenen pas els pares, salvant les poques excepcions que confirmen la regla. Fixeu-vos, per posar un exemple, en les excursions amb autocar que mensualment organitza el Centre. No hi ha ni un sol fill que acompanyi els pares; no hi ha un sol nét que acompanyi els avis. Més que del grup d'un centre parroquial fa la sensació d'un club de jubilats. No té res a veure amb els anys de la gran família, quan pares i fills ocupaven llocs als autocars, freturosos de passar, tots plegats, un dia d'agradable esbarjo. I pel que fa a la Parròquia —ho dic amb tristor— és la gran desconeguda de la immensa majoria del jovent del Centre... dels Lluïsos!

Particularment, he d'agrair als Lluïsos d'Horta, fonament de la Gran Família, el fet d'haver-hi trobat, el mateix que tants i tants d'altres, una bona noia (que freqüenta la Casa des de fa vuitanta anys) que esdevindria una bona esposa, la meua esposa.

Gràcies, Lluïsos!

Pere Solé i Sans
(soci núm. 1)

consisteix a donar als pares una consciència clara de la noblesa de la seva missió. No s'educa els nens d'avui en les mateixes condicions que abans. El món evoluciona amb un ritme accelerat, sobretot com a conseqüència de les moltes guerres. L'aplicació tècnica dels descobriments científics ens fa viure en una marca quasi inhumana. En el mateix medi social hi ha més diferència entre les condicions de vida del nen d'avui i les dels seus pares quan eren nens, que entre les dels seus pares i les del seu avis.

Durant els anys seixanta, a la nostra Parròquia, un grup de pares vàrem posar en pràctica el Centre de Pedagogia Familiar, una escola de pares, on ens reunim setmanalment per parlar d'una manera senzilla de l'educació dels nostres fills. Ens enriqueïrem mútuament i vàrem aprendre moltes coses que a tots ens han quedat ben impreses en el cor.

Avui us parlaré, d'una manera resumida, d'un dels temes tractats aleshores:

L'art de renyar

Dos extrems s'han d'evitar en l'educació. El que consisteix en no intervenir mai, el "deixar fer, deixar passar" o política dels ulls tancats: "fes el que vulguis i deixa'ns en pau", política de dimissió que pot conduir a conseqüències catastròfiques. O l'excés oposat, que consisteix a intervenir a cada instant per petiteses sense importància.

No n'hi ha prou amb els bons exemples i els estímuls al bé. El nen no neix perfecte; en ell hi ha tendències anàrquiques, i en el moment que menys s'espera pot manifestar-se-li un caràcter envejós, autoritari, independent, antisocial, etc.

És, doncs, normal que el pare i la mare hagin de canalitzar i orientar en una bona direcció les joves forces vives, per mitjà d'una repremsió, que, si és ben dosificada, s'adapta al cas, i si s'aplica a temps, contribuirà a fer-li conèixer els límits entre el

bé i el mal, el que és just i el que és injust; en una paraula, a formar un judici moral.

Perquè sigui eficaç una amonestació ha de ser poc freqüent i breu. Si pren l'aspecte de comèdia. Amb grans crits, perd tot l'efecte. El nen, espantat al principi i molt aviat indiferent, deixarà passar la tempesta a expenses de la nostra autoritat, però també a compte de la formació de la seva consciència, car una consciència no es forma pas tota sola.

És interessant que les nostres actuacions s'efectuïn amb serenitat i es vesteixin d'un caràcter tranquil. Tindran aleshores — estem-ne segurs — un resultat eficaç. I encara que contrariïn de moment les defenses instintives de l'infant, l'ajudaran finalment a dominar-se a si mateix.

Per poc que s'observi — en un jardí públic, en un tren, en una casa — una mare amb el seu fill, espanta el nombre d'avisos, moltes vegades contradictoris, de reprímendes il·lògiques i injustificades que plouen damunt dels pobres nens: "Albert, no corris, que tindràs calor." Uns minuts després: "No et quedis aquí plantat com un estaquirot; ves a jugar." "No t'acostis tant a l'aigua, que cauràs a dins." "Procura no embrutar-te les sabates." "Com sempre, m'has de desobeir..." "Albert, què t'he dit?..." "No hi puc res, amb tu. No fas mai bondat!" I encara bo si la pobra mare no afegeix, inconscient de l'abast de les seves paraules: "Es veu claríssim que ets com ton pare!"

D'aquesta manera, al nen no se'l deixar expansionar, adquirir experiència pròpia, patint les conseqüències de les seves imprudències, naturalment quan no hi ha un perill vertaderament greu.

Troben molts avantatges en el sistema de les reaccions naturals, ja que dona a l'esperit en matèria de conducta una noció justa del bé i del mal que resulta de l'experiència dels efectes bons i dolents.

Quan un nen cau o es dona un cop de cap contra la taula, sent un dolor que, en recordar-lo, fa que estigui més atent una

altra vegada. Si toca l'estufa encesa, passa la mà per la flama d'una espelma o deixa caure una gota d'aigua bullent sobre la seva pell, la cremada que sent és una lliçó que no oblidarà fàcilment. Un nen que té el costum de la inexactitud, perdrà el passeig. Un altre que perd o trenca coses, ha de suportar la negativa dels pares de comprar uns altres objectes com els trencats o perduts. Més tard, un nen que no té cura dels seus vestits, es veu privat de sortir amb la família o d'anar a casa d'uns amics. Més endavant, un jove indiferent o inactiu no pot obtenir una plaça que li agradaria molt. Aquests són els càstigs per les reaccions naturals que es reben per les faltes comeses.

Quan calgui renyar un nen, és millor — sempre que la falta no hagi estat pública — fer-ho en privat i en veu baixa. Allò que més cal evitar, a l'hora de renyar un nen, és comparar-lo amb un altre: "Mira que bon noi és el teu germà! Si fossis sempre com ell!" No hi ha res més eficaç que això per a crear entre ell i el model enveges i enemistats.

No exigim sempre als nens que reconeixin immediatament la seva falta. És molt difícil per a ells admetre en el primer moment que han obrat malament. Si deixen de sostenir amb obstinació que són innocents ja és bastant, car en aquell moment, en el seu interior, ja són molt a prop de reconèixer que són culpables i a donar-nos la raó.

Conec dos nens que dormen en la mateixa habitació. Naturalment, algunes vegades es barallen, i el més freqüent és que es diverteixen molt a l'hora de ficar-se al llit. Se'ls ha dit que han de callar a l'hora d'anar a dormir, però això no ha servit de res; quan s'apaga el llum i surt la mare, l'alegria i la xerrameca augmenten i continuen.

Una nit la mare torna per segona vegada a renyar els desobedients. D'una banda, conscient de la necessitat d'imposar un càstig, i, de l'altra, entenedrida pel posat

rallat de les boniques carones, diu: "Tant us costa creure la mare? Les mares som dignes de compassió: hem de fer homes bons i lleials de nens desobedients. Com ho aconseguiré jo amb vosaltres? Això no és gens alegre, us ho asseguro."

Era una simple observació i la mare no esperava pas resposta. Però, inesperadament, el més petit dels futurs homes bons i lleials, sacsejà el caparró i digué, amb una veueta tristoia: "Sí, ja ho he pensat jo també que ha de ser trist per tu, mare, que no siguem bons."

I la mare se'n va anar, contenta i agraïda.

Joan Homar i Gibert

Peona i Peó, Secció d'Escacs

Què és l'Escola d'Escacs "Peona i Peó"?
— Una secció cultural i educativa del nostre Centre Parroquial.

— Un servei d'esbarjo adreçat a nois i noies del barri que desitgin aprendre i practicar el joc dels escacs.

— Un conjunt de joves i ensenyants que va convertir-se en un grup d'amics. Ja ens acostem a la cinquantena.

— Un Club d'Escacs inscrit a la Federació Catalana que permet a qui ho desitgi de participar en els Torneigs de la Federació, tant els Escolars com els Oberts.

Algunes Peones i alguns Peons nostres són ja Campions Individuals de Catalunya i han participat en els Campionats d'Espanya. Com a equips Escolars, hem aconseguit en els dos darrers anys cinc primers llocs en els Campionats de Cata-

(Continua a la pàg. 23)

El Nadal del 50è aniversari

Com cada any per Nadal, l'Esbart va celebrar la tradicional ballada i els seus particulars Pastorets. No cal dir que, com sempre, la participació de tots va ser la més entusiasta, des dels més petits als més grans.

Però anem a pams: el dia 21 de desembre va ser una vetllada molt especial, perquè el Grup Coral d'Horta, sota la direcció de Xavier Folch, es va afegir desinteressadament als actes del Cinquantè Aniversari de l'Esbart.

Ens van oferir un bell recital de nadesles que va entusiasmar tothom, amb una polida interpretació que va fer-nos passar una vetllada molt agradable, tenint en compte a més les dates en què se celebrava i els motius de la seva actuació. Des d'aquí els reiterem la nostra admiració i també el nostre agraïment per la seva presència entre nosaltres.

La tradicional ballada de Nadal es va celebrar el dia 22 i van participar-hi tots els dansaires, que jo diria que enguany van estar molt més entusiastes i la seva actuació en general creiem que va sobrepassar les d'altres ocasions, des dels del grup Preparatori, que són llavor del nostre Esbart, que cuida molt bé la Thais, als fruits meravellosos del Cos de Dansa, sota la direcció d'en Jimmy, en la seva interpretació del Ball de Gitanes, ens va entusiasmar una vegada més.

Això no obstant, volem deixar constàn-

cia que la resta de grups també van estar a l'alçada que els corresponia. Com ara el Grup Juvenil i especialment la parella Alba-Martí amb el seu magnífic Espunyolet. Als membres del Grup Infantil se'ls nota una preparació polida per part de la seva mestra, la Joana. Els del Grup de Pares destaquen sempre per la seva disciplina i les ganes que hi posen en les seves interpretacions. Molt bé la Suite Marinera, que va adaptar la mestra Roser Miró.

Aquests cinquanta anys de la vida de l'Esbart Folklòric d'Horta han servit per reafirmar una vegada més que el sacrifici de les hores d'assaig i la dedicació donen un fruit prometedor que ens fa veure amb esperança un futur molt atalagador d'una

tàndem Oriol-Martí fent la guitza als Jordis, que, com sempre, van estar magnífics en el seu paper, així com la resta d'actors, dimonis, pastors grans i petits, etc., un munt de gent, vaja, de fora i de dintre de l'Esbart, demostrant una vegada més que no som un grup tancat, que estem oberts a tothom, ja que el nombre de participants creix i fa que la presència de l'Esbart a dintre el Centre Parroquial sigui notòria, que té poder de convocatòria, com s'ha demostrat al llarg de 1996, que han passat pel Centre gent que feia anys que no s'hi acostava. Si més no, hi hem posat el màxim d'interès per aconseguir-ho, encara que a alguns els sembli que no és així.

Cal també parlar de la Gran Gala Pasto-

durada d'almenys cinquanta anys més plens d'èxits i de participació.

Quant als Pastorets, ¿què us sembla que en podem dir, si tenim en compte que no som un grup teatral? Creiem que estan fets uns artistes, ja que cada any, de la mà experimentada de la Maria Rosa i en Ferran, se superen com se supera també la participació de col·laboradors aliens a l'Esbart.

L'obra d'enguany era *Un conte de Nadal*, amb fantasma i tot, ens el van explicar molt bé. S'ha notat el canvi de dimonis. El

rets 1996, a la qual van assistir gran nombre de gent afina a l'Esbart i també una tuna que ens va fer cantar i riure. Creiem que tothom s'hi va divertir molt, durant l'entrega dels diplomes; dels caganers als actors més destacats que sempre o en alguna ocasió han col·laborat en els Pastorets. Val a dir que va ser una divertida i brillant idea de la Mercè i en Francesc que ja fa una pila d'anys —onze en total— que són al peu del canó, de manera que ja s'ha convertit en una tradició per a l'Esbart i per

als Lluïsos. Esperem que continuï durant molts anys.

El dia 19 d'abril de 1997 tindrem l'actuació dels nostres amics els Dansaires Catalans de Tuir (França) com a cloenda dels actes del Cinquantè Aniversari de la fundació de l'Esbart. Encara que la cloenda ideal hauria estat estrenar les Bugaderes d'Horta, pensades per a aquesta ocasió. Però un seguit d'imponderables i les ganes de fer-ho bé ens ho han fet reconsiderar: la música, el vestuari, la instrumentació, la falta d'assajos i també de pressupost, a causa de la indefinició d'una subvenció promesa i pactada. Es veu que els nostres mèrits, després de 50 anys plens d'activitats i de presència, amb més de cent persones, que són socis del Centre i de l'Esbart, no són prou garantia perquè una secció senyera dels Lluïsos pugui disposar de l'ajuda sol·licitada.

De tota manera, ha estat un any ple de moments gratificants, d'emocions, de molta feina, feta amb el convenciment que valia la pena fer-la per a l'Esbart i per a la Casa. Però podia acabar millor, oi? Moltes gràcies a tothom!

Volem, però, tenir un record per al nostre Mestre i Fundador en Josep M. Castell i Andilla, amb uns versos de la seva obra *Llevant de taula*:

Tot el poble que canta, és viu;
i el que juga i el que dansa
amb les cançons de sa terra
veu florir la primavera
una llavor: És la història
i serveix per a fer memòria
en els anys que van venint
recordar a totes les nacions
que aquí, en la nostra terra
s'hi acull, de danses i cançons.
Balleu força, canteu i jugueu
sempre com ara a l'aire lliure;
així a tothom demostreu
el que fa un poble que vol viure.

Daniel Comas

(Ve de la pàg. 20)

lunya (dos equip Cadet Femeni, dos Infantil Femeni i un Infantil Masculí).

I durant aquesta Setmana Santa catorze Peones (4 Cadetes, 5 Infantils, 3 Alevines i 2 Benjamines) disputaran la Fase Final Catalana al costat de cinc Peons (2 Cadets i 3 Infantils).

Quant a la Fase Final d'Equips tenim moltes probabilitats enguany de classificar-hi un equip de cada Categoria.

D'altra banda, organitzem cada curs, durant el tercer trimestre, el "Torneig per a Equips Escolars Peona i Peó". Aquest any en celebrarem la quarta edició.

Per preparar-vos per a aquestes competicions, o simplement per passar una estona divertida i interessant, us oferim un equip pedagògic i un calendari flexible.

Un equip de professors especialitzats en els diversos nivells dins l'ensenyament dels escacs us espera: en Marc Narciso, campió absolut de Catalunya i tretzè jugador d'Espanya; en Pep Melendres, coordinador de la campanya "Aula d'Escacs" al districte Horta-Guinardó i professor de la Federació Catalana; l'Andreu Meca, educador social i monitor d'escacs; l'Enric Garcia i en Jordi Mestres, pedagogs i monitors; la Raquel Vives i en Jordi Poblet, campions escolars de Catalunya... Entre tots us oferim una àmplia oferta d'ensenyament: introducció al joc, nivell d'aprofitament, anàlisi de partides, entrenament d'alt nivell...

Les hores i els dies en què sempre trobareu algú per fer una partida amb vosaltres o algun professor per ensenyar-vos nous secrets de les peces o algun llibre o revista d'escacs esperant-vos, són aquests:

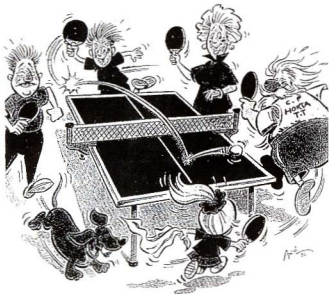
- * Dilluns, de 7 a 9.
- * Dimecres, de 7 a 9.
- * Dijous, de 7 a 9.

Els dissabtes al matí participem en la Competició Escolar, però a les 12 del migdia obrim la secció. I qui vulgui matinar nou diumenges a l'any pot participar en el Torneig de Catalunya per Equips que se celebra actualment.

No cal comprometre's a un horari fix. Cadascú podrà adaptar-s'hi segons la seva disponibilitat, el seu nivell, el seu interès. Us esperem. Cavalls, reines i, sobretot, Peones i Peons també.

Secció d'Escacs

VINE A JUGAR A TENNIS TAULA

Generalitat de Catalunya

Catalunya,
un país solidari

Moltes associacions t'estan
esperant. Truca'ns

900 300 500

O vine a la Direcció General d'Acció Cívica
o a l'oficina de Benestar Social més propera.

Gráficas Fomento, S.A. // Esplugues Ll. // D.L. 12.935-89